

Program

- **Myhill-Nerode-sætningen (resume)**
- En algoritme til minimering af FA'er
- Lukkethedsegenskaber
- Afgørlighedsegenskaber
- Kontekstfri grammatikker

En karakteristik af de regulære sprog

Et sprog L er regulært hvis og kun hvis

- L beskrives af et regulært udtryk
- L genkendes af en FA / NFA / NFA- Λ
- der *ikke* findes uendeligt mange strenge, der er parvist skelnelige mht. L

Skelnelighed (1. seminar)

- x og y er **skelnelige** mht. L hvis
$$\exists z \in \Sigma^*: (xz \in L \wedge yz \notin L) \vee (xz \notin L \wedge yz \in L)$$
- Hvis *skelnelige* strenge mht. L køres på en FA, der accepterer L , vil de ende i *forskellige* tilstande
- Intuition bag FA-minimering:

hvis to strenge er **uskelnelige** mht. FA'ens sprog, er der ingen grund til at den skelner mellem dem!

Uskelnelighedsrelationen I_L

Definition:

Givet et sprog $L \subseteq \Sigma^*$, definer relationen I_L over Σ^* ved:

$x I_L y \iff x \text{ og } y \text{ er uskelnelige mht. } L$

MyHill-Nerode-sætningen

L er regulært $\Leftrightarrow I_L$ har endeligt mange ækvivalensklasser

- “ \Rightarrow ”: (1. seminar) hvis I_L har **u**endeligt mange ækvivalensklasser, så er L **ikke** regulært
- “ \Leftarrow ”: Bevist sidste seminar...

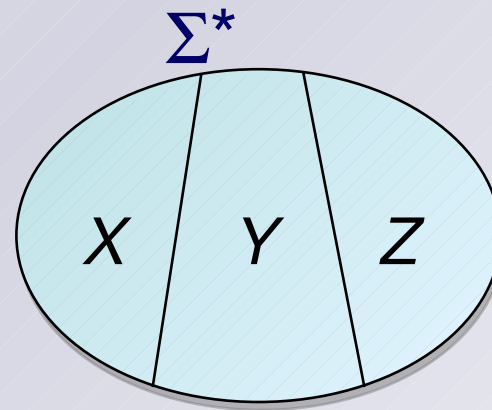
Konstruktion af en FA fra I_L

- Givet et sprog $L \subseteq \Sigma^*$, antag I_L har endeligt mange ækvivalensklasser
- Vi kan definere en FA, hvor **tilstandene er ækvivalensklasserne** af I_L

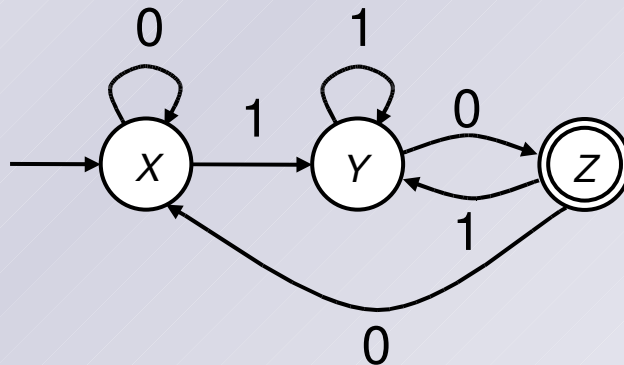
Eksempel

- Ækvivalensklasserne for I_L når $L = \{0,1\}^*\{10\}$:

- X : $\{\Lambda, 0\} \cup \{0,1\}^*\{00\}$
- Y : $\{0,1\}^*\{1\}$
- Z : $\{0,1\}^*\{10\}$

- M_L :

Konstruktion af en FA fra I_L

Definer en FA:

$M_L = (Q, \Sigma, q_0, A, \delta)$ hvor

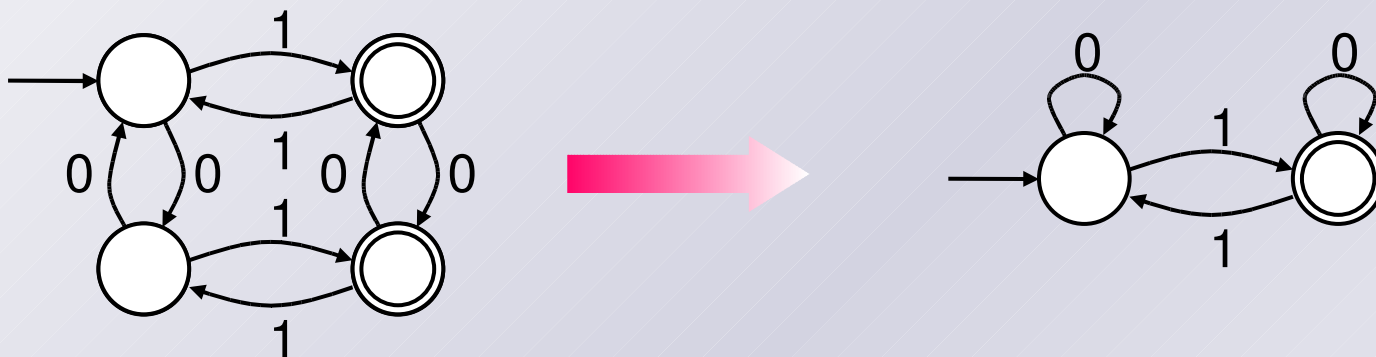
- $Q = Q_L$ hvor Q_L er ækvivalensklasserne af I_L
- $q_0 = [\Lambda]$
- $A = \{ q \in Q \mid q \cap L \neq \emptyset \}$
- $\delta(q, a) = p$ hvis $q = [x]$ og $p = [xa]$ for en streng x
(δ er veldefineret idet $x I_L y \Rightarrow xa I_L ya$)

Påstand: $L(M_L) = L$

M_L er minimal!

- Lad n være antallet af ækvivalensklasser af I_L
- M_L har 1 tilstand for hver ækvivalensklasse af I_L
- Vælg en streng x_i fra hver ækvivalensklasse
- For ethvert par x_i, x_j , $i \neq j$:
 x_i og x_j er skelnelige mht. L
- dvs. enhver FA der genkender L har mindst n tilstande (jfr. 1. seminar)
- og M_L har netop n tilstande, så M_L er **minimal**!

Minimering af automater

- Man kan i visse tilfælde opnå en mindre FA ved at “slå tilstande sammen”...
- *Kan vi gøre det systematisk?*
- *Vil den resulterende FA blive **minimal**?*

En algoritme til FA-minimering

Fra Myhill-Nerode-sætningen kan vi udlede en algoritme, der

givet en vilkårlig FA $M=(Q, \Sigma, q_0, A, \delta)$,
finder en **minimal** FA M_1 hvor $L(M_1)=L(M)$

To partitioner af Σ^*

#1 Ækvivalensklasserne af I_L

(svarer til tilstandene i den minimale FA M_L)

#2 En opdeling af alle $x \in \Sigma^*$ efter værdien af $\delta^*(q_0, x)$

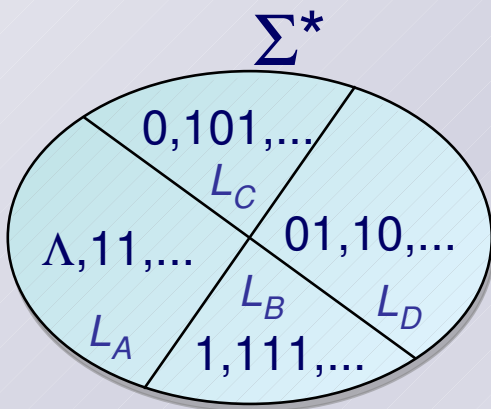
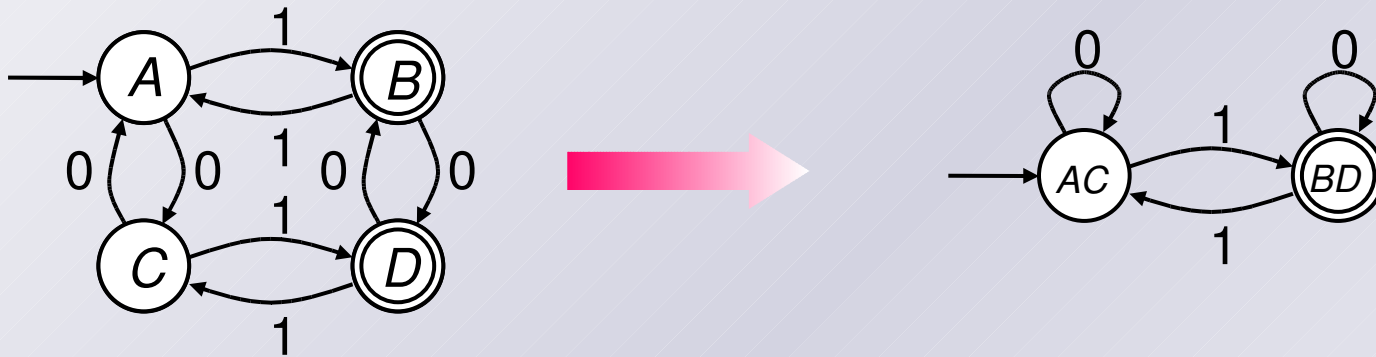
(svarer til tilstandene i den givne FA M)

Definer for alle $q \in Q$:

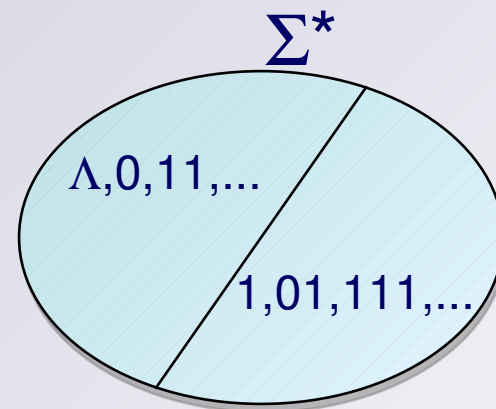
$$L_q = \{ x \in \Sigma^* \mid \delta^*(q_0, x) = q \}$$

Kan vi konstruere #1 ud fra #2?

Eksempel

#2

#1

Fjern uopnåelige tilstande

- Ækvivalensklasserne af I_L indeholder alle mindst 1 streng
- Det er muligt at $L_q = \emptyset$ for en eller flere $q \in Q$ (hvis q er **uopnåelig** fra q_0)
- Der findes en algoritme, der kan fjerne uopnåelige tilstande fra en FA uden at ændre sproget
- Vi kan derfor antage at $L_q \neq \emptyset$ for alle $q \in Q$

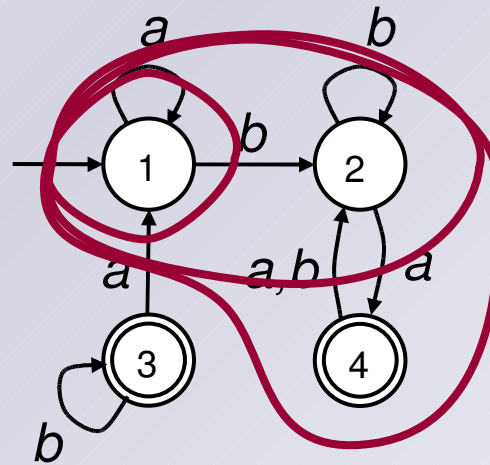
Opnåelige tilstande

- Givet en FA $M=(Q, \Sigma, q_0, A, \delta)$
- Lad R være den mindste mængde, der opfylder
 - $q_0 \in R$
 - $\forall q \in R, a \in \Sigma: \delta(q, a) \in R$

(ligner definitionen af Λ -lukning...)
- R er mængden af **opnåelige tilstande** i M

Eksempel

- R kan findes med en fixpunktsalgoritme:

- $1 \in R$
- $\delta(1, b) = 2 \in R$
- $\delta(2, a) = 4 \in R$
- fixpunkt er nu nået

dvs. de opnåelige tilstande er 1,2,4

Forholdet mellem partition #1 og #2

- Fra seminar 1: $\delta^*(q_0, x) = \delta^*(q_0, y) \Rightarrow x I_L y$
- Dvs. enhver L_q -mængde er helt indeholdt i én I_L -ækvivalensklasse
- Enhver ækvivalensklasse af I_L er derfor foreningen af en eller flere af L_q -mængderne
- Da $L_q \neq \emptyset$ er hver af disse foreninger **unik**
- Definition: $p \equiv q \Leftrightarrow L_p$ og L_q er delmængder af samme I_L -ækvivalensklasse
- Dvs. hvis $p \equiv q$, så svarer p og q til samme tilstand i den minimale automat!

Konstruktion af \equiv (minimeringsalgoritmen)

Lad S være den mindste mængde, der opfylder:

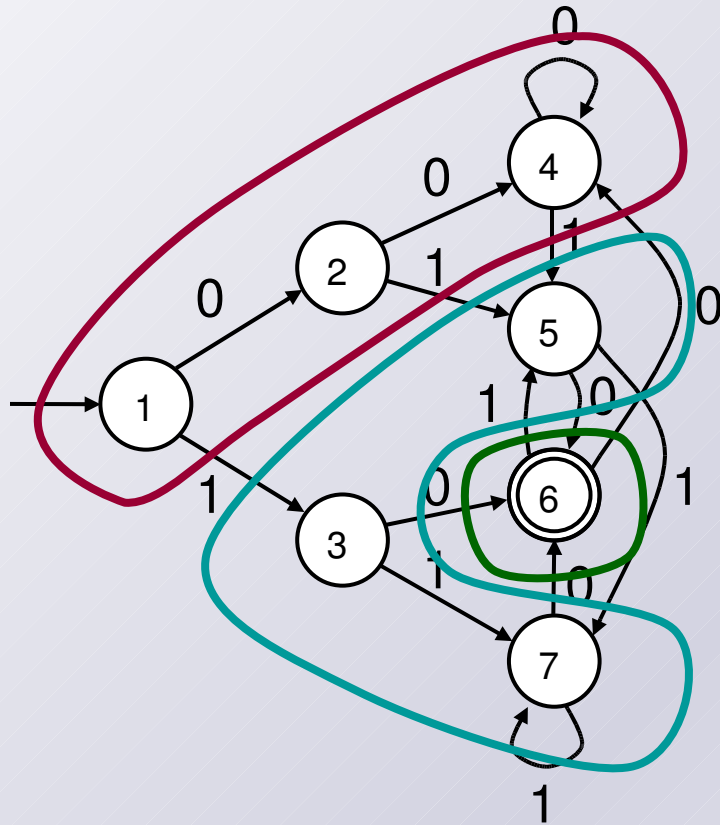
b) $(p \in A \wedge q \notin A) \vee (p \notin A \wedge q \in A) \Rightarrow (p, q) \in S$

c) $(\exists a \in \Sigma: (\delta(p, a), \delta(q, a)) \in S) \Rightarrow (p, q) \in S$

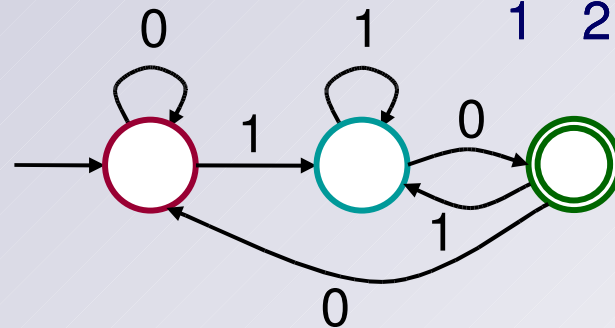
Påstand: $p \not\equiv q$ hvis og kun hvis $(p, q) \in S$

S kan beregnes med en fixpunktsalgoritme
(i stil med opnåelige tilstande og Λ -lukning tidligere...)

Eksempel på FA-minimering

2						
3	X	X				
4			X			
5	X	X		X		
6	X	X	X	X	X	
7	X	X		X		X
	1	2	3	4	5	6

1. Fjern uopnåelige tilstande (ingen i denne FA)
2. Find \equiv ved at udfylde en tabel for S (fixpunktsberegning)
3. Kombiner tilstande, der svarer til umærkede par

Bevis for korrekthed

Antag $p, q \in Q$, $x \in L_p$, $y \in L_q$

(dvs. $\delta^*(q_0, x) = p$ og $\delta^*(q_0, y) = q$)

Lemma: Følgende udsagn er ækvivalente:

- $p \equiv q$
- $x I_L y$
- $\forall z \in \Sigma^*: \delta^*(p, z) \in A \iff \delta^*(q, z) \in A$

Bevis for korrekthed

- Påstand: $p \not\equiv q$ hvis og kun hvis $(p, q) \in S$
- Iflg. lemmaet:
$$p \not\equiv q \iff (\exists z \in \Sigma^*: (\delta^*(p, z) \in A \wedge \delta^*(q, z) \notin A) \\ \vee (\delta^*(p, z) \notin A \wedge \delta^*(q, z) \in A))$$
- $p \not\equiv q \Rightarrow (p, q) \in S$ (brug lemmaet, lav induktion i z)
- $(p, q) \in S \Rightarrow p \not\equiv q$ (brug lemmaet, lav induktion i S)

Øvelser

- [Martin] 5.16 (a+e)

FA minimering i dRegAut Java-pakken

”pseudo-kode”:

uformel mellemtning mellem
de matematiske definitioner
og Java-koden

FA.findReachableStates(), version 1

```
Set findReachableStates() {  
     $R = \{ q_0 \}$   
    done = false  
    while  $\neg$ done do  
        done = true  
        for each  $q \in R$  do  
            for each  $a \in \Sigma$  do  
                 $p = \delta(q, a)$   
                if  $p \notin R$  then  
                    add  $p$  to  $R$   
                     $done = false$   
    return  $R$   
}
```


FA.findReachableStates(), version 2

```
Set findReachableStates() {  
     $R = \emptyset$   
     $pending = \{ q_0 \}$   
    while  $pending \neq \emptyset$  do  
        pick and remove an element  $q$  from  $pending$   
        add  $q$  to  $R$   
        for each  $c \in \Sigma$  do  
             $p = \delta(q, c)$   
            if  $p \notin R$  then add  $p$  to  $pending$   
    return  $R$   
}
```

Ved hjælp af *pending* undgår vi at besøge hver tilstand flere gange

FA.minimize()

```
FA minimize() {  
    phase 1:  remove unreachable states  
    phase 2a: divide into accept/reject states  
    phase 2b: iteration  
    phase 3:  build resulting minimal automaton  $n$   
}
```

FA.minimize(), phase 2a

define some ordering on the states Q

declare *marks*: a set of pairs (p,q) where $p,q \in Q$ and $p < q$

marks = \emptyset

for each pair $p,q \in Q$ where $p < q$ do

if $\neg(p \in A \Leftrightarrow q \in A)$ then

add (p,q) to *marks*

Mange muligheder for Java-representation af *marks*...

FA.minimize(), phase 2b

```
done = false
while ¬done do
  done = true
  for each pair  $p, q \in Q$  where  $p < q$  do
    if  $(p, q) \notin \text{marks}$  then
      for each  $a \in \Sigma$  do
         $r = \delta(p, a)$ 
         $s = \delta(q, a)$ 
        if  $r > s$  then swap  $r$  and  $s$ 
        if  $(r, s) \in \text{marks}$  then
          add  $(p, q)$  to  $\text{marks}$ 
        done = false
```

Kunne også laves smartere med
en "pending" worklist...

FA.minimize(), phase 3

FA n = new FA with same alphabet as f
but with no states or transitions yet
initialize empty maps $old2new: f.Q \rightarrow n.Q$ and $new2old: n.Q \rightarrow f.Q$

for each $r \in f.Q$ in order do
 if $(s, r) \in marks$ for every $s < r$ then
 add a new state p to $n.Q$
 add $old2new(r) = p$ and $new2old(p) = r$
 if $r \in f.A$ then add p to $n.A$
 else
 add $old2new(r) = old2new(s)$
 if $r = f.q_0$ then set $n.q_0 = old2new(r)$

for each state p in n do
 add $n.\delta(p, c) = old2new(f.\delta(new2old(p), c))$ for each $c \in \Sigma$

Eksempel

```
Alphabet a = new Alphabet('0', '1');  
RegExp r = new RegExp("0+(1*+01*+10*+001*01)*0*", a);  
  
NFALambda n1 = r.toNFALambda();  
NFA n2 = n1.removeLambdas();  
FA n3 = n2.determinize();  
  
System.out.println("Før: "+n3.getNumberOfStates());  
FA n4 = n3.minimize();  
System.out.println("Efter: "+n4.getNumberOfStates());
```

Før: 13
Efter: 1

Resume

- Myhill-Nerode-sætningen:
endnu en karakteristik af de regulære sprog
- en algoritme til FA minimering
- en algoritme til at fjerne uopnåelige tilstande i en FA

Program

- MyHill-Nerode-sætningen (resume)
- En algoritme til minimering af FA'er
- **Lukkethedsegenskaber**
- Afgørlighedsegenskaber
- Kontekstfri grammatikker